Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicage) $3.00. Za Evropo $3.50. Za Chicago $3.50.

Ključ do napredka je edinost

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS — BODES ZMAGAL EDINO V TEM SMAMENJU — SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year $3.00, for Europe $3.50. For City of Chicago $3.50.

Ključ do zmage je edinost

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 65. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 3. JUNIJA 1922. LETO (Vol.) VIII.

VELIKANSKI VSPEH EVHARISTIČNEGA KONGRESA.

GLOBOKO SPOŠTOVANJE IZKAZANO JEZUSU.

Narodi se slovesno klanjajo presvetemu zakramentu.

Rim, 31. maja.—S podeljenjem zadnjega sv. blagoslova v lateranski cerkvi sv. Janeza zadnjo nedeljo večer se je zaključil nadvse slovesno Evharistični kongres v Rimu. Na vseh okinčanih prostorih je bilo polno nabito občinstva. Sto-tisočera množica je prepevala na glas "Tantum Ergo." Da, cel Rim in okolica in številni tujci, ki so prihiteli iz vseh krajev Evrope, kakor tudi Amerike, vse je bilo zavito v en sam plamen goreče ljubezni in spoštovanja do svojega nebeškega kralja Jezusa. Bliščeči križ nad kapelo sv. Petra je s svojim umetnim razsvetljenjem glasno govoril celemu svetu: "Zastonj se trudite! Zastonj! Vse Vaše delo brez mene ni nič. Iščite najprvo božjega kraljestva — in drugo pride samo ob sebi. Vsi, ki ste obteženi in utrujeni, pridite najprvo k meni, da Vas pokrepčam in poživim! Potem boste junaki in vse zapreke boste premagali!"

Da, sklep Evharističnega kongresa v Rimu je bil nekaj impozantnega, nekaj, kar še noben Evharistični kongres dosedaj ni doživel. V razburjeni Evropi, v času splošne nezadovoljnosti med narodi, državami in posamezniki, v času, ko so skoro vsa človeška srca napoljena s srdom in upornim duhom, je delovala zadnji mesec tam v daljnem Rimu čudovita božja moč in dokazala svetu, da kdor se njej približa in sprejme milost božjo iz njenih rok, da edino tak je v stanu iti na delo za pravi in pošten mir. Evharistični kralj Jezus je pokazal te dni in to z večjim triumfom, kakor kdaj prej, da edino njegovi nauki so resnični temelj, na katerem se da kaj poštenega in trajnega sezidati.

Domače in tuje občinstvo iz daljnih krajev, ki je prihitelo na Evharistični kongres, je uvrščeno v dolgo procesijo po rimskih ulicah pokazalo v javnih manifestacijah, da soglaša z nauki in ideali svojega nadzemljskega kralja Jezusa. Da, cel svet je te dni obrnil svojo pozornost proti Rimu, kjer se je vršila tako velikanska manifestacija v počast Evharističnemu kralju Jezusu. Ljudje, ki so pravkar vpili in tajili Jezusa in njegovo božjo moč, kot Boga, so osupnili, kajti božja moč jih je omamila in jim javno pokazala, da je še nekdo, ki je gospodar nad nami in vsemi zemeljskimi stvarmi. Da, tisti Jezus, ki ga molimo v naših tabernakeljnjih, je te dni dokazal v daljnem Rimu, da je on resnični Gospodar in Stvarnik celega sveta in da njegova Rimska-Katoliška Cerkev je edina ladija, na kateri se človek zamore srečno pripeljati čez razburjene valove zemeljskega življenja v srečno večnost.

Da, zaključil se je svetovni Evharistični kongres, toda mogočni vpliv Jezusovih idealov, pa se je razlil med vsa krščanska ljudstva in čudovito učinkuje v vseh krogih. Ko papež Pij XI. v svojem govoru zadnji dan Evharističnega kongresa naznanil, da je svetovni Evharistični kongres rodil velik vspeh, katerega katoliška cerkev ni pričakovala, je to naznanilo sv. Očeta ogromno občinstvo pozdravilo z ogromno burnim ploskanjem.

Ne! Ni je še in je tudi nikdar ne bo konec Kristusove Cerkve na zemlji, ker Rimsko-Katoliška Cerkev je božja naredba in zato bo tudi resnično preživela po Kristusovih besedah: "vse dni do konca sveta!"

ZJEDINJENE KITAJSKE BLIZU

Peking, 2. junija. — Kitajci se urno pripravljajo na prihodnji sestanek parlamenta, ki se ima sniti v kratkem, da bodo poskusili politično unificirati vso Kitajsko. Pričakuje se, da bo sedajni kitajski predsednik Hsu resigniral od predsedništva.

RUSI SE PRIPRAVLJAJO ZA KONFERENCO.

Berlin, 2. junija. — Glasom poročil iz Moskve, se Rusi pridno pripravljajo za bodočo konferenco, ki se bo vršila v Hague. Posebni veščaki so najeti iz Nemčije, ki bodo preračunali vrednost ruskih oljnatih vrelcev. Na podlagi bogastva oljnatih vrelcev bodo Rusi baje iskali posojila za svojo rekonstrukcijo.

ANGLIJA IN FRANCIJA PRIŠLE DO SOGLASJA.

London, 2. junija. — Lloyd George je danes pred državno zbornico povdaril, da je nesporazum glede hagueške konference poravnan in, da ste obe državi edini napram Nemčiji in Rusiji. Zato je v kratkem pričakovati, da se bo politična ost bodoče konference obrnila nekoliko ostrejše proti Rusiji in Nemčiji.

PRODAJATI MALT ZA PIVO NI PROTI POSTAVNO.

V mestu Fargo, Iowa, je koncem zadnjega tedna bil priveden na sodnijo po prohibicijskih detektivih, neki trgovec, ki je prodala Hops in Malt za varenje domačega piva. Detektivi so smatrali to za pregrešek Volsteadove postave in so ubogega trgovca tirali pred sodnijo. Sodna razprava, ki jo je vodil sodnik Andrew Miller je izpadla ugodno za trgovca in detektivi so odšli z dolgim nosom. Sodnik je izjavil, da Malt in Hops se smatra za stvar, ki spada med življenske potrebščine in vsledtega se po nobenem dosedajnem zakonu ne more sodnijsko prepovedati istega prodajati.

RAZNE NOVICE.

NA IRSKEM SE OŽIVLJA CIVILNO VOJNO.

Dublin, 2. junija. — Ni se še posušila prelita irska kri, ki so jo zahtevali irski domači spori med jugom in ulstrom, že prihajajo zopet vesti, da Irci rožljajo z orožjem in se koljejo med sabo. Ko so zadnje tedne prihajala poročila iz zelene irske, da so se zjedinile vse stranke in, da so vsi pripravljeni priznati to, kar bo odločilo glasovanje pri volitvah, ki se bodo vršile ta mesec, je svet mislil ,vendar enkrat so se zbogali ubogi Irci. Toda ni minulo teden dni, že je prišla vest, Irci se praskajo. Seveda, zvitorepka Anglija se temu na skrivaj smeje, češ le lasajte se, kolikor bolj se boste zmučili sami, manj bo dela za mene, za slučaj, da bom mogla poseči z mečem med vas, ako mi ne boste pokorni.

Zadnja podrobnejša poročila naznanjajo, da Anglija ima pripravljeno celo armado vojaštva, da udere v Irsko, ako se njih kritični položaj v kratkem ne izboljša. Dal Bog, da bi se črni oblaki, ki se zbirajo nad ubogo Irsko srečno razpršili.

FANATIKI NA JUGU SO ZAPOSLJENI.

Columbus, Ga., 2. junija. — Tukajšni župan J. Homer Dimon je pred kratkim prejel grozilno pismo, ki je bilo podpisano s tremi velikimi KKK. kar je okrajšano ime za kluklukslane. Županov dom je bil pred kratkim tudi bombardiran in za povzročitelje je razpisana nagrada $10,000.00. V sedajnem grozilnem pismu se norčujejo iz županove razpisane nagrade in pristavljajo: nas ne dobite, če razpišete še 100 tisoč nagrad. Vi boste prišli v naše roke, pa magari letate po zraku. Vašo glavo hočemo, žnjo boste plačali, kar ste storili zlega KKK."

Tako torej je razvidno da nasilneži klukuksklani hočejo kontrolirati s brutalno silo celo autoriteto občičn in držav v Ameriki. Radovedni smo, kaj pri tem poreče državna oblast. Ali smo res prišli že tudi v Ameriki pod kontrolo črnorokarjev? Čas je, da se stopi tej tajni golazni na prste, ki ruje fundament javnega reda v Ameriki!

TURISTI V MINNESOTI ZANETILI GOZDNI POŽAR.

St. Paul, Minn., 2. junija. — Po Minnesotskih gozdovih v Cook County-u divja gozdni požar, ki so ga baje zanetili turisti. Krivci so baje pod ključem in priznavajo, da so pustili ogenj za sabo, ko so odšli iz kraja, kjer so bili začasno nastanjeni.

Katoliški možje in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev beračiti podpore, ako ne boste s časopisjem obranili te svoje centke, katere ste znesli s tolikimi žulji skupaj. Glejte, saj se to že nekaterim godi!

IZ DELAVSKIH KROGOV.

ZA NEUSPEHE MED DELAVSTVOM SO ODGOVORNI DELAVSKI VODITELJI.

Washington, D. C., 2. junija. — Narodni Katoliški Svet v Washingtonu je te dni objavil članek, v katerem ostro obsoja voditelje raznih unij v Ameriki. V članku se navaja, da delavstvo je preveč nepreviden in da le prerado sledi raznim sleparjem, ki nimajo nikake zmožnosti in ničesar drugega, kakor edino široke usta, s katerimi farbajo uboge delavce. Članka hvali in nazdravlja z naudušenjem skupno unijo, kot delavsko organizacijo, toda biča pa odločno voditelje, kakoršne so imele nekatere rokodelske unije v Chicagi, ki nimajo za sabo ničesar drugega, kakor nepretrgano rešto kriminalov. Z vso resnostjo pa opominja delavstvo, da naj bo v prihodnje bolj pametno, kakor pa je bilo doslej in naj ne sledi lepo donečim frazam raznih podpihovalcev, ki se s zlobnimi nameni vrinejo na čelo delavstva, da istega potem izkoriščajo v svoje namene in korist.

S tem pravi člankar, da ima delavstvo vedno to nesrečno smolo, da si postavi za svoje voditelje ljudi, ki jim je pri srcu vse drugo, kakor korist delavcev, si delavstvo spodkopljuje tla samemu sebi in tla svojemu dobremu imenu. Kdo, vprašuje člankar se bo pogajal z kriminalnimi zločinci? Nobenemu poštenemu človeku, se ne more zameriti, ako prezira take falote, ki so imeli svoje prste pri zadnjih umorih v Chicagi. Kdo jim more kaj zaupati?

Da, kar piše člankar v buletinu N. K. S. je popolnoma resnično in z njim se mora strinjati vsak pameten in trezno misleč človek. Pa vendar bo delavstvo še sledilo takim potepuhom. Številne šole v tem oziru jih ne izuče. Prav tako kakor naše "rdeče" slovenske zasljepljence ne. Že za marsikateri dolarček so ga oskubli. Ni še dolgo, ko je neznano kam izginilo nad 60 tisoč dolarjev, nabranih za jugoslovansko republiko" itd. Pa naj se danes prikaže zopet kaki "rdeči Antikrist" in vse bo drlo za njim in mu sulo svoj težko zasluženi denar. Nobena šola jih ne izuči! Oni hočejo biti varani pa je "amen." Patentirani koritarji na Lawndale se jim pa smejejo v pest, backom, ki si tako mirno puste striči svojo volno . . .

DELOVNI ČAS V AMERIKI, DALJŠI, KOT V EVROPI.

Po amerikanskih jeklarnah in vseh železnih tovarnah še vedno garajo po dolgih 12. ur na dan, dočim v Evropi je že dolgo časa vpeljan 8-urni delavnik. V tem oziru pravi Arthur Evans smo za Evropo skoro 25. let zadaj. Vsekakor, to ni lepo spričevalo za napredno Ameriko. Če smo napredni v enih ozirih, morali bi biti tudi v drugih!

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Kralj Aleksander se je pripeljal iz Pariza na Bled, kjer ostal je par dni. V Ljubljani ga je čakal dvorni vlak, iz Ljubljane se je peljal z večjo družbo v lastnih avtomobilih. Na Bled se je odpeljalo tudi mnogo lovcev — na razne redove. Dom.

Požar na Dolenjskem. Iz Velike Loke poročajo: Dne 30. aprila opoldne je začelo goreti v vasi Kamni potok pri Veliki Loki. Zažgale so iskre lokomotive vlaka, ki vozi iz Novega mesta proti Ljubljani. Radi silnega viharja se je požar hitro razširil na poslopja štirih posestnikov, ki jim je do tal vse pogorelo. Rešiti ni bilo mogoče ničesar. Zgorela je tudi ena krava in nekaj prešičev. Pomoč je nujno potrebna!

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšne cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 kron	$ 2.05	50 lir	$ 3.35
1000 kron	3.95	100 lir	6.25
5000 kron	19.50	500 lir	29.00
10000 kron	38.50	1000 lir	57.00

Za pošiljatve v amerikanskih dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od $1.00 do $25.00 računamo 40c. Od $25.00 do $50.00 računamo 75c. Od $50.00 do $75.00 računamo $1.00. Od $75.00 do $100.00 računamo $1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street **Chicago, Ill.**

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press
1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Sram jih bilo!

"Prosveta" slepari svoje nesrečne zaslepljene privržence, da mi delamo proti Narodni Podporni Jednoti. To pa samo, da bi odvrnila pozornost svojih nezadovoljnih pristašev od svojega pisanja, ki je nasprotno veliki večini članstva te Jednote in bi jim nasula peska v oči.

Mi nismo nikdar Jednote kot take napadali, ker vemo, da si je ubogi slovenski delavec s žuljevo roko znosil skupaj te cente, katere ima. Mi smo že rekli, da če bi do danes Narodne Podporne Jednote še ne bilo, bi jo morali ustanoviti sedaj. Tudi rojak, ki je tako nesrečen, da je vero izgubil in odpadel, je pri tem ostal človek. Njegova družina, zaradi tega pomilovanja vredna, ker ima brezversko zaslepljenega očeta ali mater, enako potrebuje oskrbe in podpore, ako njih oče ali mati umrjeta, udove brezvernih mož so tako in še veliko več pomilovanje vredne, kakor katoliške.

Toda, kar smo in kar bomo vedno najodločneje obsojali in ne bomo prenehali opozarjati to ubogo zaslepljeno delavstvo, je to, da mu bomo kazali, kako strašno izrabljajo nekateri podleži njegovo zaupljivost in njegovo jednoto v lastne sebične koristi. Kako je nekaterim Jednota samo bogato korito, kjer se preširno pasejo na žulje teh ubogih svojih pristašev.

Tako vidimo, da mora članstvo vsako leto plačevati velikansko deficite pri glasilu "Prosveta", katero povzroča ali slabo gospodarstvo ali preveliki komišni, tega ne vemo, gotovo pa ali eno ali drugo. Da bi članstvo ne spregledalo in se ne vprašalo, zakaj tako veliki deficiti pri podjetju, ki bi se moralo ne samo sebe plačevati, temveč celo organizaciji donašati dobičke, ga slepe in sedaj kažejo na nas češ, da mi hočemo Jednoti škodovati.

Vidimo, kako so se polastili SNP. Jednote, da potem tega glasila zastrupljajo srca slovenskega katoliškega ljudstva po naselbinah. Vsi vemo, da je Prosveta v verskem oziru in moralnem med našim narodom največ škode naredila, da je bila, kar marsikak rojak priznava, "Prosveta — prokleta!" Poslužujejo se glasila v hudičeve namene. Udinjali so ga v hudičevo službo, da potem nje sejeje protiverski fanatizem in zagrizenost, da moralno uničujejo narod, ko uničujejo moralno zakon in spodbujajo očete in matere naj bodo Herodi, in naj more nedolžne svoje lastne otročiče, česar nobena druga zver ne dela. In vprašamo, s kakšnim uzrokom smejo ti možje vršiti to delo? Ali jim Jednotina pravila dovoljujejo to pisavo? Vprašamo članstvo, naj pregledajo pravila, ali ni tako delovanje proti pravilom? Jednota je narodna, to je brez vsake vere. Ne p . društvih, ne pri konvencijah, ne v glasilu bi se ne smelo govoriti, oziroma pisati ne za vero, ne proti veri. Tako nam je razložil podlago jednote še vsak pošten član, s katerim smo prišli v dotiko. In v Narodni Jednoti je še veliko poštenih članov. Ko je prišlo do združenja, njih bo sedaj še več. Vprašamo članstvo, povejte, po kaki pravici smejo nekateri možje to delati? Boste vi to trpeli?

Vidimo, da so to jednoto možje, ki jo vodijo, udinjali v vse druge namene, nimajo s podporno jednoto nič opraviti? Ali je kje v pravilih, da stoji SNP. Jednota na načelih Marksovega socijalizma? In vendar ali ni "Prosveta" pravzaprav glasilo socijalizma? V katerih pravilih je napisano, da je jednota član socijalistiške politične stranjke. In vendar, ali ne piše "Prosveta", kakor da bi bila uradno glasilo te organizacije?

Vse to po kaki pravici? Članstvo, vprašaj se, KDO jim je dal dovoljenje za vse to?

Udinjali so to nesrečno jednoto koritarju Etbinu Kristanu, da se je na njeno škodo povspel do vladnega korita v Belgradu, od koder se sedaj smeje vsemu ameriškemu rdečemu delavstvu, posebno članstvu te jednote.

Pred vsem, pa kar je najhuješ, izrabljajo glasilo za sredstvo, po katerem razne propalice po celi Ameriki bijejo po svojih katoliško prepričanih rojakih in sočlanih in jih napolnjujejo s protiverskim grdim fanatizmom in jih pehajo v moralno in versko propast. Koliko žalostnih žrtev tega delovanja ima že vsaka naselbina! Kdo nam je pokazil dober slovenski katoliški narod? Kdo? Vse samo ti možje, največ z denarjem tudi katoliških članov jednote. Ali nima cela slovenska Amerika dolžnost, da se obrne proti tem pohujševalcem in okuževalcem svojih bratov? Ali bi ne bilo na mestu, da bi se dvignili vsi dobri katoliški Slovenci proti tem zverem v človeških telesih, kakor proti strupenim divjim zverem, ki nam more ne telesa, temveč duše, srca, ki nam rušijo naše družine, ki nam pehajo v moralno in versko in tako tudi v gmotno propast naše ljube brate Gada, ki za ima strupeni zob in je tako nevaren tebi in tvojemu bratu, stri! Stri pa tudi gada, ki ima strup na jeziku, strup v peresu in reši svojega brata in sebe nevarnosti njegovega strupa.

Vse katoliške člane SNP. Jednote pa danes posebno opozarjamo na članek, katerega je priobčilo njih glasilo "Prosveta" v štev. 125 pod naslovom "Brezbožne misli." Pero se nam ustavlja in gnjusi se nam vsaj odlomke teh strašnih bogokletnih in nagnjusnih žalitev veri priobčiti. Člani, poglejte jih sami! Prečitaje zlasti odstavek "Učen spor"!

Ali si morete misliti večje gnjusobe, večje podlosti, večjega satanizma, kakor je v tem članku? Katoliški člani Jednote, apeliramo na vaš, ne verski ampak samo na vaš čut poštenja! Velika večina vas je poštenih in tolerantnih mož. Veliko vas poznamo in vemo, da ste v tej Jednoti v dobrem prepričanju. Apeliramo na Vas, boste to pustili? Boste pustili, da se za VAŠ LASTNI DENAR V VAŠI LASTNI JEDNOTI OD VAŠIH LASTNIH USLUŽBENCEV, kateri so plačani od VAŠIH ŽULJEV, na tako nagnjusen način sramoti vera vaših očetov?

Apeliramo na razsodnost in na poštenje vseh brezverskih članov te jednote, če tudi sami ne verujete več, prijatelji, ali boste pustili, da se za Vaš denar na tak nagnjusen način žali čut toliko vaših sobratov, sotrpinov, proletarcev, ki iščejo svoje tolažbe v veri v svojem težkem in mukotrpnem življenju? Boste to mirno pustili?

Gotovi smo, da ne!

Mažačem okrog Prosvete, pa zakličemo "Sram Vas bilo!"

Iz slovenskih naselbin.

PREKMURSKI SLOVENCI V CHICAGO.

V Chicago je velika naselbina Slovencev, ki prihajalo iz bivše Ogerske, kateri sebe imenujejo Prekmurski Slovenci. Do sedaj so bili ti dobri ljudje izpostavljeni raznim agitacijam mažarskih židov in jim bili izročeni na milost in nemilost. Ti mažarski židje so videli v tem ljudstvu bogato polje za izkoriščanje pri pošiljanju denarja in pri prodaji parobrodnih listkov. In res so jih za veliko že ogoljufali. Marsikateri prekmurski Slovenec jim je nesel svoje žulje, da bi mu jih poslali domov, pa niso nikdar več dobili tega denarja ne doma, ne tukaj. Tudi proti nam ostalim Slovencem so jih ščuvali, ker so jih hoteli imeti popolnoma nemoteno za se, da bi jih strigli, kakor bi jih hoteli. Zato so si plačali med njimi nezavedne in neznačajne rojake, katere so dobro plačali, da so med njimi širili mažaronski duh in jih ščuvali proti Slovencem. Tako so jih na pr. učili, da Kranjci niso pravi Slovenci in da slovenski književni jezik ni pravi slovenski jezik, temveč pokvarjen, da je njih narečje pravi slovenski jezik.

Mažarska vlada, oziroma mažarski židje tukaj v Ameriki, ki še vedno sanjajo, da bodo spravili žičovsko Avstro-ogersko nazaj, plačujejo še sedaj dva časopisa, katera izdajajo v Prekmurskem narečju enega v Chicago in enega v So. Bethlehemu, kjer ni druzega kakor ščuvanje proti Slovencem na najostudnejši način.

Do sedaj so imeli ti židje velik uspeh med tem ljudstvom. Dosegli So med Prekmurci vsaj toliko, da so vzbudili nezaupanje v njih do ostalih Slovencev.

Tu v Chicago so Prekmurci do sedaj že leta nazaj pridno hodili v slovensko cerkev, toda v slovenska društva pa niso pristopali veliko razun nekoliko malo izjem. Čutili so se pač nekaj popolnoma za se, svojega.

Po vojski, ko se je odprlo naseljevanje je pa prišlo več prekmurskih Slovencev iz starega kraja sem v Ameriko. Ti so pa že prinesli boljšega duha, katerega so dobili prve mesece po ustanovitvi Jugoslavije. Oče prekmurskih Slovencev, Gospon Klekel je znal to ljudstvo v najkrajšem času navdušiti za Slovenijo in jih narodno prebuditi, da so spoznali, kako so jih Mažarji slepili.

Tu v Chicago smo imeli več izvrstnih prekmurskih Slovencev, ki so bili že takoj od začetka drugega prepričanja, ki so spoznali, kako so jih slepili njih sovražniki in so se čutili prave Slovence in kot taki tudi ravnali. To so bili pred vsemi naš Mr. Andrew Glavač, Mr. Ivan Horvath, Mr. Turner, Mr. Kolenko in več drugih. Ti so pa začeli delovati med njimi in budili rojake v naselbini k narodni zavesti. In posrečilo se je ustanoviti društvo Sv. Ivana Krstitela, katerega so priklopili društvu sv. Dr. po krivdi nekaterih glavnih odbornikov, ki so prav tedaj, ko se je začela akcija med njimi za priklopljenje kakega prekmurskega društva KSKJ., začeli boj proti naselbini in našemu župniku, ki je vodil vso akcijo. Sedaj ko je nastal mir, se je ustanovilo še drugo žensko društvo, katero se je pa posrečilo priklopiti KSKJ. Ta jednota ima namreč za prekmurske Slovence že v imenu odbijalno silo, ker je "Kranjsko" slovenska, zato bi bilo jako na mestu, ko bi se prej ko preje izbrisala iz imena beseda "'Kranjsko" posebno sedaj, ko imamo mesto Kranjske Slovenijo. Za to zadnje društvo sta se zlasti veliko trudila Mr. Glavač in Mr. Horwath.

Preteklo nedeljo so pa ti dobri ljudje nastopili tudi v svoji posebni prireditvi, ki je prva svoje vrste med njimi, nastopili so z igro in petjem, in sicer vse v svojem narečju. Cela prireditev je dobro izpadla in gre vse priznanje kakor igralcem tako pevkam in pevcem, ki so vse točke jako dobro rešili.

Več poročamo na drugem mestu.

Mi našim bratom kličemo samo: krepko naprej! Tako je prav! Po tej poti boste prišli do velikega napredka. Ne poslušajte plačanih agentov svojih sovražnikov, mažarskih židov, ki vas ščuvajo proti lastnemu narodu in proti lastni veri. Vi ste Slovenci, kakor smo mi ostali. Če je vaše narečje nekoliko drugačno ,kakor je naše, saj ima vsaka Slovenska občina po celi Sloveniji tudi različna narečja. Vzemimo naše Dolenjce in Gorenjce, kako različna je govorice obeh. Vendar smo vsi en narod! Držimo skupaj!

Chicago, Ill. — Pri rojaku Mr. Fr. Vidmarju se je oglasila štorkla in mu pustile krepkega junaka Edvarda. Botra sta bila Mr. in Mrs. Martin Blaj. — Častitamo.

— Obiskal nas je vseučiliščnik Mr. J. Perko iz Clevelanda, ki študira pravo v St. Louisu. Vrača se domov na počitnice.

— Umrla je Mrs. Terezija Kumar, soproga našega obče priljubljenega farana Mr. J. Kumarja soustanovnika naše fare. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Štefana v spremstvu društev Marije Pomagaj KSKJ. in sv. Neže Katoliških borštnaric pretekli četrtek. Pokojna Mrs. Kumar je bilo bolna več kakor celih enajst let. Pred enajst leti jo je zadel mrtvoud. Od tedaj pa do svoje smrti skozi enajst let ni mogla več iz sobe, si ni mogla več sama pomagati ničesar, tudi govoriti ni mogla nič. Strašno je bilo njeno trpljenje vsa ta leta. Kako strašna je morala biti njena muka zlasti, ko se s svojimi otroci ni mogla pogovoriti. Kdor jo je videl v njenem duševnem in telesnem trpljenju, smilila se mu je v srce. — Blagi pokojnici želimo, da naj v miru počiva. Mr. J. Kumar pa naše iskreno sožalje!

— Pri naši šoli so te dni izkopali za fundament in izstreljevali pečine. Tudi s zidanjem so že začeli. Ako ne bo vreme nagajalo, bo šlo sedaj dalo hitro izpod rok.

Gilbert, Minn. — Cenjeni urednik: — Prosim, dovolite mi nekoliko prostora v nam priljubljenem listu Edinosti.

Ker imam sporočiti novico od sv. misijona, kateri se bo vršil od 11. do 18. julija v naši župnija za vse nas Slovane, zato naj velja ta dopis, kot vabilo na sv. misijon, da bi se vsak v naši župniji spomnil teh svetih trenutkov in opravil svojo dolžnost.

Sv. misijon bo vodil Rev. Father Srečko Zamjen D. D. iz Ljubljane. Ker bo to izvanredna prilika za vse naše rojake, posebno tiste, ki niso že dolgo let opravili svojih verskih dolžnosti, je pričakovati, da se bo vsak v naši naselbini te dni izúramil iz posvetnega življenja, in da bo posvetil te dni, ko se bo vodil sv. misijon svojemu Stvarniku svoj čas. Pomislite dragi rojaki nazaj na nekdajne dni, ko so nas naše matere učile lepe nauke, kako naj živimo, da bomo srečno priplavali skozi valove tega svetnega življenja. Ali se ne spomniš, kako ti je tvoja mati zabičevala, ko si odhajal v Ameriko v tuji svet, sin moj, hčerka moja, ostani zvesta svojemu Bogu in materi Mariji. Se ne spominjaš več pravim, teh besedij? In ti si ji obljubljal, mati bom, bom . . . Zato te dni, rojaki, skupaj, oživimo tisto živo vero, ki so jo nam pred leti naše dobre slovenske mamice vcepile v naša srca. Raznesite to novico o sv. misijonu. Skušajte nagovoriti tudi take, ki že več let ne hodijo v cerkev spomnite ga na sv. misijon, na dni milosti božjih. Rojaki skušajmo te dni, privesti nazaj k dobremu pastirju Jezusu, sleherno ovčico, ki je zašla med trnje tega sveta. Naj ne bo rojaka v naši naselbini, da bi se ne odzval klicu misijonskega zvona te dni, ko bo vabil skupaj raztrešene ovčice naše župnije.

Sv. maše bodo vsaki dan ob 5. uri in ob pol 8. uri zjutraj s kratko misijonsko pridigo. Zvečer ob pol 8. uri misijonska pridiga in sv. blagoslov. Vse pridige bodo v slovenskem jeziku.

Za sv. misijon gre vsa hvala našemu domačemu g. župniku Fathru Bilbanu, ker je v resnici potreben za Slovence.

Pozdravljam vse čitatelje tega lepega lista Edinosti, kateremu vsi tudi v naši naselbini prisrčno želimo, da bi pričel skoraj dnevno prihajati v naše domove.

Frank Ulčar.

Chisholm, Minn. — Dne 27. maja je umrl v Nopeming Sanitarium za jetične rojak Karol Baraga. Truplo pokojnega je bilo prepeljano v Chisholm v nedeljo večer, dne 28. maja. Pogreb se je vršil v torek, dne 30. maja ob 8. uri zjutraj s sv. mašo. Pokojni je bil doma iz vasi Pudob, fara Stari-trg pri Ložu na Notranjskem. Star je bil 37. let. Spadal je k društvu "Friderik Baraga", štev. 93. KSKJ., katero mu je priredilo tudi lep pogreb. Pokojni zapušča žalujočo ženo in 6. nedorastlih otrok, najmlajša dvojčka sta stara komaj 8. mesecev.

Žalujoči družini naše sožalje! Pokojnemu pa večni mir in pokoj v Ameriški zemlji!

Poročevalec.

NAZNANILO!

Chicago, Ill. — V nedeljo popoldne, dne 4. junija se vrši seja **"Slovenske Podporne družbe sv. Mohorja."** Ker je na tej seji treba rešiti več zelo važnih stvari, je vsak izmed članov in članic prošen(a), da se prihodnje seje prav za gotovo udeleži.

Obenem se vabi tudi vse rojake in rojakinje, ki žele pristopiti v kako podporno društvo, ali pa ki si mogoče žele malo več bolniške podpore, naj pridejo in pristopijo v našo družbo, ki plačuje visoko bolniško podporo, za mali mesečni prispevek 50c na mesec. Zato je vaša dolžnost, da pristopite sami, pa tudi pripeljite svoje prijatelje v našo družbo, ki bo kmalu največja med vsemi društvi v Chicagi.

Družbeni odbor.

IZ DOLENJSKEGA.

(Izvirne novice za Edinost.)

Šent Peter pri Novem-mestu. — Mladinsko gibanje v šentpeterski župniji je v polnem teku. Imamo izobraževalno društvo, Marijino družbo, fantovsko in dekliško, Kmetsko zvezo in Orla.

Naši Orli so priredili v nedeljo, 7. maja nad vse lepo uspelo akademijo. Ob obilni udeležbi našega ljudstva so telovadci spretno in precizno izvajali telovadne točke. Tudi igra "Zdravnikov strežnik" je pokazala dovršenosti igralcev. O važnosti in namenu orlovstva je govoril tajnik S. L. S. iz Novega-mesta g. Munda.

Letos bo postavljeno mogočno poslopje, "Društveni dom", ki bo nekaka univerza za našo mladino.

Brusnice pri Novem-mestu. — Pri nas smo imeli sv. misijon v dnevih od 23. do 30. aprila, ki so ga vodili oo. lazaristi iz Ljubljane. Vse dneve je bila naša obširna cerkve natlačena vernikov, kar je dokaz, da je naše ljudstvo ostalo kljub vsem zvitim nakanom od strani vladnih svobodomiselcev, še globoko verno. — 7. maja se je pa vršil pri nas javen shod Slovenske Ljudske Stranke. Poročal je poslanec Stanonik. Ljudstvo uvideva vedno bolj, kam vodi pogubonosna politika Samostojne Stranke, zato obrača hrbet in se trdno oklepa naše stranke, katere poslanci bijejo vroč boj za autonomijo Slovenije in za gospodarsko

(Nadaljevanje na 3. strani)

AMERIŠKA SLOVENKA.

KAJ DOBRA ŽENA VSE LAHKO NAREDI.

Iz vzhoda. — Odkar sem naročena na list Edinost z velikim zanimanjem zasledujem dopise in razne spise, ki se jih priobčuje po rubriko "Ameriška Slovenka." V tem kotičku se marsi-kdaj najde krasne nauke za žene. Posebno se mi je dopadel članek "Žena in njeni cilji", ki ga je napisala Ivanka Klemenčič. To so zrna prave in čiste resnice, kar je ona napisala. Jaz pa hočem danes nekaj drugega vzeti za predmet, namreč, kaj lahko dobra žena naredi v vojem življenju, ako ima voljo in ako hoče.

Že je minulo 9. let odkar sem stopila na tla svobodne Amerike. Kakor druga dekleta, sem tudi jaz dobila službo pri neki slovenski družini začasno. Tam sem služila nekakih 5. mescev, ko me pričnо prigovarjati naj se omožim. Res zgodilo se je to. Vzela sem fanta, ki je bil starši od mene, 7. let. Od začetka je bil dober, kakor duša. A kmalu pa začel pohajati v salone, tam ostajati včasih do 1. ali 2. zjutraj. Postal je pravi pijanec. Študirala sem, kako naj bi ga odvadila. Ko tako premišljujem, že skoro 6. let v brezkončni mizeriji, ki je obkolila moje življenje iz katere že nisem pričakovala več izhoda, pride pred hišo, kjer smo stanovali, mlad prikupljiv fant in me vpraša, ako v tej hiši žive Slovenci. Odgovorila se mu, seveda mi smo Slovenci. Začne mi pripovedovati, da je na potu za katoliške liste in, da agitira za Ave Maria in Edinost. Sama sem bila doma, mož je ravno odšel na delo in v omarici sem imela celih 75c denarja. Kaj si naj naročim za te tri kvodrčke, ko sem jih komaj dobila od moža za meso in kruh za tisti dan. Naj to dam, potem še za večerjo ne bom imela in mož bi me prav gotovo naklestil. Tako sem premišljevala, ko sem gledala mladega potovalnemu zastopniku v obraz, ki mi je hitel dokazevati, kako dobri so ti listi. Povdarjal je, za katoliški tisk moramo vsi žrtvovati po svojeh močeh. Moj mož pa katoliškega časnika niti videti ni mogel. Če si te naročim prav gotovo dvakrat bom tepena od mojega moža, tako sem si mislila sama pri sebi. Mladi zastopnik je menda razumel moj položaj, me vpraša: "Če nimate denarja sedaj, boste poslali pa na uredništvo naših listov, glavno je, da se naročite." Naj pa bo, poslala Vam bom čez en mesec gotovo, sem obljubila mladega zastopniku, ki je zapisaval moj naslov. Zastopnik se poslovi in odide naprej.

Čez teden dni začne prihajati Edinost. Čez nekaj časa zatem pride Ave Maria in Glasnik Presvetega Srca Jezusovega. Mož je začel popraševati, kdo to pošilja, jaz sem rekla nevem, odkod prihaja. En parkrat vzame v roke Edinost jo pregleda in nič ne reče. Počasi se je navadil in čez mesec dni je že pričel popraševati, ko je prišel z dela ali je Edinost že prišla? Tako sem videla ,da se je listu privadil, in da ga rad čita. Čitati je pa tudi pričel Ave Maria, čez katero je nekaj časa zabavljal, da je preveč farška, a navadil se jo je in jo je rad čital. Ko je tako čital te liste kakih 6. mescev, se je popolnoma spremenil. Prosveto in Proletarca, katera je preje najraje čital je začel odkladati od sebe, ker je slišal v Edinosti tudi drugo plat zvona in previdel, da socijalisti v Prosveti in Proletarcu samo blufajo. Pritem je pa začel tudi ostajati doma, zvečer ni več zahajal v salone, ampak čital je doma liste. Čez leto je bil moj mož ves drugi, postal je pravi mož in pričel je misliti s svojimi lastnimi možgani. Ko sem zapazila to veliko spremembo, ga nekega dne, ko se je ravno vršil v bližnji naselbini slovenski sv. misijon, opomnim: "Tone, pojdi greva tudi midva in opraviva svojo velikonočno dolžnost. Tone čas ti je, saj nisi bil že menda 15. let, kakor si preje trdil. Pojdi pa greva." Nič ni bil prav zadovoljen, a ko sem ga še parkrat opomnila, me je ubogal, šla sva v . . . in oba skupaj opravila sv. spoved. Odtedaj naprej živi, kakor se spodobi človeku katoličanu in je vzoren mož. K temu ga pa nisem pripeljala jaz, ampak pripeljala sta ga dobra časnika Ave Maria in Edinost. Jaz ga sama nisem mogla spreobrniti, spreobrnila pa sta ga časnika ,katerim sem hvaležna iz dna svojega srca.

Zato žene, vaša dolžnost je, da širite dobre časnike, ker ti so v stanu narediti več dobrega v vaših družinah, kakor pa ve same. Ko se bo pričelo čitati pod Vašo streho dobro časopisje, bo zavladal pod njimi tudi dober duh, ljubezen in ljubi mir v družini in zakonu. To sem napisala, prav tako, kakor je bilo, nič nisem pristavila, nič se izmislila, resnica je, in zato si mislim naj še drugi vejo za njo. To so vspehi, katere jaz pripisujem Edinosti in Ave Maria. Zato dobra žena, lahko vedno stori veliko, ako širi dobro časopisje. S tem osreči sebe in svojo družino. In ko osrečiš sebe in svojo družino, skrbi, da boš osrečila tudi tvoje sosede in njihove družine. To pa storiš, ako zaneseš v njihove domove dobre časnike, kakor so Ave Maria, Edinost in Glasnik P. S. J.

Kakor je prišla z dobrimi časniki vred v naš dom sreča, mir in ljubezen, tako bo prišla tudi v tiste domove, kjer danes vlada prepir, sovraštvo med ženo in možem, zato, ker jih je spridilo slabo časopisje. Vaša dolžnost je žene ,da delujete za katoliški tisk, kateri edini vrača ljudem mir, srečo in ljubezen.

Žene, ko gledate s solznimi očmi za svojim možmi, ko odhajajo pijančvati v salone, kakor je hodil moj pred leti, vem, da se vam trga tuge vaše srce. Saj nič hujšega ni, vsaj zame ni bilo, ko sem gledala pozno v noči na pijanega moža, ki se je privlekel domov. In odkod to? Odkod je dobil to grdo lastnost tvoj mož? Jaz pravim, da od nikjer drugod, kakor ravno od slabega brezverskega časopisja. Kdor blato meša, je umazan. In blato pa raztresa po človeški družbi slabo časopisje. In ali se je potem čuditi odkod so dobili možje slabe lastnosti? Ko pa čitamo, dnevno po časopisju, ta priporoča razporoko, ta omejitev rojstev in drugi zopet bogvekaj. In ako tako časopisje prihaja pod tvojo streho, ali se boš čudila sedaj, ako ti je mož postal nezvest in te ne ljubi? Zato žene, pometite iz Vaših hiš slabo časopisje, kakoršnega prav pridno hite razširjati tudi naši rdečkarji po slovenskah naselbinah, pa se bo v Vaš dom povrnil mir, ljubezen in sreča. Dokler pa bo zahajalo v vaše domove to slabo časopisje, pa zastonj pričakujete spremembe v vaših domovih, vaši možje bodo pijančevali še naprej, in žalost se bo večala od dne do dne v vaših domovih.

Zato žene na noge! Napovejte vojsko slabemu časopisju! Širiti pa dobro časopisje, pa boste enkrat hvaležni sebi in Bogu, ako storite to!

Pozdravljam vse čitateljice lista širom Amerike in prosim, da bi se še katera druga kaj oglasila na tem našem kornerju in povedala svoje mnenje.

Zaenkrat neimenovana.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

osamosvojitev kmetskega ljudstva.

Iz Toplic na Dolenjskem. — Tudi pri nas ne spimo. Posebno mi mladi ne. Pridno se vadimo umsko in telesno. Orlovski odsek imamo, ki ima že svojo godbo. Orlic je nad sto. Kmalu bomo prekosili v številu tukajšne Sokole, ki hočejo vladati celi fari, kot svoj čas paša celi Turčiji. Pri izobrazbi jih pa že itak daleč nadkriljujemo. Bodočnost je v naših rokah.

Prečna pri Novem-mestu. — Nove zvonove smo dobili. Dolgo smo čakali, dolgo hrepeneli in zdaj so izpolnjene naše želje. Mogočna in okusna stavba naše nove cerkve je zopet popolnejša. Tujci, ki pridejo k nam, pravijo, da tako lepe cerkve nima nobena druga župnija v novomeškem okraju. Prva zasluga za to gre našemu g. župniku Šmidovniku, ki kljub svoji visoki starosti tako očetovsko skrbi za olepšavo hiše božje.

Orli in Orlice so priredili 14. maja telovadno akademijo z lepim vspehom. Le tako naprej! Rod star gine, hira, bodočnost je mladine!

Bog živi.

Dolenjski poročevalec.

VAŽNA KONFERENCA NA LAWNDALE.

Še tisti večer, ko je Edinost objavila dopis nekega rojaka, ki je bil precej dolgo časa slepljen od "patentiranih koritarjev na Lawndale", a je vendar po hudih preizkušnjah izpregledal, da v vrstah teh koritarjev ni vse v redu in da se tu gre samo za osebne koristi gotovih elementov, ki sede jednoti na vratu in ji pijejo srčno kri, se je vršila na Lawndale večerna konferenca. Konference so se udeležili samo oni, ki so sprejeli že "fourth degree", ki se ga rabi samo za patentirane koritarje na Lawndale. Konferenca se je vršila tako-le:

Prečita se zapisnik zadnjega zborovanja, katerega konec se je glasil: ". . . vsekakor se mora skrbeti, da nas nasprotniki in niti naši lastni zaslepljenci ne zapazijo pri našem delu. Vedno je treba skrbeti, da se bo dajalo javnosti dovolj takega čtiva, ki bo učinkovalo, kakor bi jim nametali samega peska in prahu v oči. Treba je vedno gledati na to, da se bo dobro mahalo po cerkvah in duhovnikih, če bomo tako delali se nam ni treba bati ničesar . . ."

Očka Zafrknik, kot starosta lowndalskih koritarjev vstanejo raz svojega stola: "Preljubi sodrugi, ako ima kateri kaj proti temu zapisniku naj se sedaj izrazi."

Mulek, tajnik koritarske kompanije: "Jaz nimam ničesar proti zapisniku, ker je jako previdno sestavljen, kakor moja milwauška rezolucija; le to me skrbi, če bo to funkcijoniralo in pa kako dolgo. Ravno danes sem bral v Edinosti, dopis našega bivšega pristaša iz Penna. Edinost bo to gotovo zopet porabila, da dokaže javnosti, kako farbamo javnost. Tu je vprašanje, kako taktiko naj potem mi zavzamemo."

Tavček in Zajček molita v zrak obe roke, starosta Zafrknik se usmili najprvo Zajčka in mu da besedo: "Predragi sodrugi, meni se zapisnik zelo dopade in predlagam, da se ga sprejme, kakor je bil čitan. Ampak, kako bomo delovali v bodoče to pa tudi mene skrbi. Vse je šlo dosedaj. Tudi bi še šlo, ko bi le te pr . . . Edinosti ne bilo, ta pa odpira oči našim pristašem in to tako temljito, da lahko n. pr. mi cele vagone peska zmečemo jim nazaj v oči, ne pomaga nič. Sedaj že naši jednotarji nam ne zaupajo več. Tako lepo smo pri jednotinem koritu in tako lepo se nam godi, pa kakor kaže bomo morali kmalu pobrati svoja šila in kopita. To zlasti vejo očka Zafrknik, ki prejmemo vsak dan najmanj 15. protestnih pisem. Dosedaj so jih očka farbali po našem skupnem načrtu, a sedaj pa pravijo da ne gre več, tla se majejo in v kratkem bo treba iti. Zato prosim dragi sodrugi, da skušate danes o tem nekaj ukreniti, da se pripravimo že v naprej, kajti črni oblaki se zbirajo nad nami in vsak čas se bo usula ploha, da pa nas ta ploha ne razgali in nas nepokaže javnosti take falote, kakor smo v resnici, da javnost ne bo spoznala, kako nje v resnici farbamo, se je treba pripraviti in to temljito pripraviti! Sedaj pa prosim, da bi še kdo drugi o tem izrekel svoje mnenje."

Besedo dobi Tavček: "Dragi sodrugi! Besede, ki jih je izpregovoril moj predgovornik so v resnici tako važnega pomena, da moramo o tem predmetu takoj nekaj ukreniti. Ker se pa moji skromni sodbi zdi, da bi bil za to nalogo najbolj sposoben naša starosta očka Zafrknik, zato predlagam, da se njega poblasti, da kakor hitro, Kazimir kaj o tem napiše, da on napiše temu primeren odgovor v Proletarcu in sicer naj da tak-le naslov: "Jože Ambrožič obsodil socijalizem v frančiškanski Edinosti." Jaz predlagam, da bi šel ta moj predlog na glasovanje."

Zajček: "Jaz se popolnoma strinjam in podpiram sodruga Tavčeka."

Očka Z.: "Dragi sodrugi! Do solz sem ginjen, ker vidim, da v vaših srcih imam še vedno zaslombo. Zato rojaki, le obupati ne, pa bo šla stvar še lepo naprej. V naši jednoti imamo še dovolj nezavednih, ki ne vidijo niti eno pedenj pred seboj, od teh se da vse dobiti, tudi če treba naberem še drug "milijonski fond". Tiste, ki bodo mogoče hoteli vtikati svoje prste v naše delo, pa pomečemo iz jednote kot puntarje. Vse to se bo dalo lahko doseči, samo če me boste Vi dragi sodrugi podpirali pri mojem delu. Sedaj pa prosim dragi sodrugi, da glasujete za predlog, ki ga je predlagal naš čislani sodrug Tavček."

Očka Z.: "Kdor je za predlog, da jaz napišem odgovor v "samosrajčniku" naj dvigne svojo roko."

Mulek moli roko, očka Z. mu dajo besedo: "Sodrug predsednik prosim preštejte najprvo, koliko navzočih je na seji."

Očka Z. štejejo in jih na štejejo 5. zatem velijo: "Sedaj prosim, kdor je za predlog dvignite roko."

Očka Z. šteje glasove, naštel je 9 glasov ,se začudeno popraska za ušesi ter reče: "Nevem, ali je prav ali ne, ko sem štel navzoče je bilo vas 5. glasov pa je 9."

Muleku uide smeh in reče: "Seveda dragi očka Zafrknik, ko pa vsi štirje mole obe roke v zrak in jaz eno je devet glasov."

(Tavček, Zajček, Koštrunček in Berglc vsi zarude. Sram jih je bilo, da so v svoji vnetosti in ljubezni do lawndalskega korita pozabili, da je treba pri glasovanju dvigniti samo eno roko.)

Očka Z.: "Temu se nemore oporekati, kajti njih ljubezen do naših idej je tako velika, da se kot vneti pristaši niso mogli zdržati, da ne bi obe tace kvišku držali. To je znamenje, da so junaki na katere lahko vedno računamo. Posebno pa še sedaj, ko sva se namenila z sodrugom Mulekom ,da zopet pričneva z neko akcijo, katere program bo pravočasno oznanjen. Tu bo treba zopet pomoči in sicer take pomoči, kakor ste vi, dragi sodrugi. O tem bom govoril o drugi priliki bolj natančno in podrobno. Za sedaj pa, če nima nihče nič več kaj predlagati v korist naših idej bom zaključil sejo."

Zajček ves radoveden dvigne zopet obe tačke gori, očka Z. mu dajo besedo: "O idejah, ki je prav govoril sodrug predsednik naše koritarske kompanije, bi rad vedel, ako misli o nabiranju kakega fonda?"

Sodrug Mulek: "Da, o tem mislimo ja!"

Zajček: "S tttem sem jaz zadovoljen, toda pritem boste morali biti nekoliko bolj demokratični, v zadnjič, ko ste z Kristanom nabirali miljonski fond, sem enkrat samo polukal v sobico, kjer ste šteli nabrane tisočake, pa mi je ata Kristan svoj čevelj zagnal v butico. Kako sem se počutil, tega Vam sedaj ne bom razkladal, rečem le, če bi bil dovolj močan, bi bil Kristana premikastil, da bi se bil ta nepridiprav zapomnil kdaj je imel milost priti v moje roke. Zato prosim, kadar boste pričeli s kako akcijo, da boste tudi nas pustili malo bližje k temu koritcu. Tudi nam diši tako korenje."

Očka Z.: (Ves nervozen, kajti besede Zajčka so ga zbodle globoko v njegovo grešno srce.) "Ti Zajček, ti nisi za drugega, kakor za delati zgago. Kadar te pošlem po novice v grajščino na 22nd Place, vse razbobnaš okoli sv. Štefana. Ako se ne poboljaš te bom pahnil od korita, h kateremu si prišel po moji zaslugi. In sedaj pa tu predlagaš, da bi sedeli vsi skupaj pri eni mizi, kadar bi šteli cepake, ko bomo pričeli z akcijo. Zajček, kje si se naučil te manire?"

Zajček: "Od Vas, vsaj Vi vedno učite o principih socijalizma, da smo vsi enaki, vsi smo proletarci in jaz pa še v Proletarcu otrobe urejujem, bi mi pa že lahko dali malo pravice, da bi sedel k skupni mizi."

Očka Z.: "Tiho mlekozobnež! To mi že preseda! Capin, capinski! Boga zahvali, da sem te spravil k koritu, če ti pa to ne ugaja se pa poberi proč!"

Zajček: "Jaz Vas ne razumem, Vi ste me vedno učili, kar je "tvojega je moje." Sedaj pa bi se spodobilo, da bilo malo "mojega" tudi tega, kar je "Vašega." Ali ne mislite tako dragi sodrugi?"

Sodrugi (Govore vse v prek): "Ja, ja, Zajček ima prav! Mi predlagamo, da bi šlo to na glasovanje."

Očka Z. poskočijo vsi razkačeni: "Kaj na glasovanje? Vam že pokažem! Ti Zajček si pa zapomni, kdaj si mi tako štreno zmešal. Mislil sem, da bomo imeli lep sestanek, ti pa si mi s svojim jezikom vse zmešal. Ti že pokažem, ti strahopetec zajčji!"

Sodrugi zopet vse v prek: "Treba bo voliti drugega predsednika, ta postaja preautokratičen. (Vpijejo zelo na glas): Izvoliti si hočemo drugega predsednika! Doli s autokratom Zafrknikom!"

Očka Z. sikajo same jeze, udarijo z vso močjo s kladivom po mizi in zaupijejo: "Kaj? Drugega predsednika, Vam že pokažem voliti drugega predsednika! Jaz sem predsednik in jaz zaključim sejo! Amen in marš vun!"

Sodrugi vsi začudeni vstanejo, odidejo in odkimavajo z glavami, češ: očka so pa s hudirja, takega pa še ne . . .

UTRINKI.

Kar od svojih prijateljev najlažje dobiš, so nasveti; le žal, da nasvete človek dobi vedno prepozno, ki potem ravno toliko pomagajo, kakor po toči zvoniti.

* * *

Človek je v resnici reven tedaj, ko nima ničesar zgubiti.

SLOVENSKI FANTJE V CHICAGO!

Telovadno in izobraževalno društvo

"OREL"

Vas uljudno vabi v svoj krog! Če hočete imeti veliko zabave in telovadbe, pridružite se nam! "Orel" telovadi vsaki pondelek in vsako sredo večer v cerkveni dvorani Sv. Štefana. Pridite nas obiskat!

Silvester Hrastar, načelnik.
Ant. Bogolin, podnačelnik.

SLOVENSKA DEKLETA V CHICAGO!

Telovadno in izobraževalno in tamburaško društvo

"ORLICE"

vas uljudno vabijo v svoj krog. Tu boste našle veliko zabave in razvedrila. Učimo se telovadbe in godbe! Pridite nas obiskat! Telovadbo imamo vsaki četrtek zvečer v cerkveni dvorani sejo vsaki prvi in tretji torek.

Julia Kochevar, predsednica; **Mary Kochevar,** podpredsednica; **Cirila Kušar,** tajnica; **Ana Tomazin,** blagajnica.

HARMONIKE

Nove harmonike na tri-tone dvoglasne s harmoniko prodam tudi kovček za harmonike. Cena za vse skupaj $85.00.

Za naslov in pojasnila uprašajte v upravništvu "Edinost."

PRODA SE 2. LOTE

na lepem kraju, na "business ulici" na Lake St. Proda se jih po jako zmerni ceni. Ako bi katerega rojaka veselilo kupiti eno ali pa obe lote se naj obrne za pojasnila na sledeči naslov:

Mr. Frank Globočnik,
309 Central ave., Chisholm, Minn.

PRODA SE DOBRO UREJENO FARMO!

V St. Louis County, North Minnesoti. Farma obsega 165 akrov zemlje. 20. akrov je čiste zemlje za oranje, drugo ostalo je loza, topol in breze. Hiša je 18X22 z dvojnim nadstropjem, velika štala 26X46. Na štali je prostora za 20 tonov sena. Izvrstna lopa za spravljati orodje in drvarnica. Voda je pri hiši in velika reka se nahaja kakih 150 čevljev od hiše. Od šole je 1. miljo in od cerkve 3. milje. Zemlja je lepa in rodovitna, rodi vse šenico, rž, ajdo, ječmen, krompir, zelje, peso in sploh vse, kar se na kmetiji pričakuje. Ako katerega izmed rojakov veseli si kupiti lepo farmo za primerno ceno, se naj obrne za natančna pojasnila na sledeči naslov:

Mr. Frank Globočnik,
309 Central ave., Chisholm, Minn.

HIŠA NA PRODAJ!

Zidana za dve družine, zraven rodovitne zemlje 36. johov, s kozolcem topler-jem in dva hleva zidana s skednjem. Je pripravna kmetija z vsem, kar potrebuje kmetovalec. Lepa prilika za Slovenca, ki se želi še povrniti v staro domovino. Domačija se nahaja na Dolenjskem blizu Zatične. Proda se za ugodno ceno vse skupaj ali pa posamezno. Za vse se obrnite na naslov:

Mr. Joe Mehle,
222 W. Maple St., Chisholm, Minn.

PRODA SE HIŠA

z dvema stanovanjema. V hiši je voda, kopelna bana in sploh vse udobnosti. Hiša nosi $38.00 renta mesečno. Hiša se nahaja v bližini slovenske cerkve na zelo pripravnem prostoru. Ker dosedajni lastnik namerava zapustiti Chicago, jo je pripravljen prodati za nizko ceno $3200.00. Kupi se jo lahko za gotov denar, alio pa na lahke obroke. Za vse nadaljne informacije se obrnite na:

LINCOLN REALTY CO.

1901 West 22nd Street, **Chicago, Ill.**

Phone: Canal 4918.

Naš urad je odprt do 9. ure zvečer vsak večer razun nedelj.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.

(Dalje.)

"Ste zadeli, oče! Ali sem mu podoben?"

"Kakor brat bratu", odgovori smejaje se mlinar.

"Tako priden je bil tisti oljar, pa dober kakor dober dan v letu", poseže Uršika vmes. "Kadar je odkod prišel, vselej mi je prinesel malisnih jagod."

"Ti imaš rada melisne, Uršika?" vpraša hlapec ljubeznivo in upre svoje modre oči v dekličje.

"Takrat sem bila še otrok in tudi volk na sladkor, zdaj pa ne več", odvrne Uršika, kakor bi se sramovala otročjih let.

"Pa kaj imaš zdaj najrajši?"

"Naj oče povedo."

"Le povej, le, Uršika, da imaš pomaranče in medeno potico najrajši."

Takoj je Martinek poklical krčmarja, ki je kmalu prinesel medeno potico na mizo.

Zopet je Martinek prisedel Čmoku. Ta pa se je delal, kakor bi nič ne videl in ne slišal.

"Kolenčevo Barbo tspet noge srbe, Martinek!"

"Ali meniš, da mi Uršika ne bo zamerila?"

Pri tem vprašanju so se Čmoku oči zabliskale. Zabliskale so se tako, da je Martinek mislil, da vidi pred seboj samega vraga. Kakor bi ga strela zadela, tako ga je zadel ta Čmokov pogled. Nikoli več ni zaželel kovaču nasprotovati. Kar dvignilo ga je nekaj izza mize in brž je stal pred Barbo.

Diguž je zagodel "balcar."

Barba je bila že črez tridesetkrat Šentjanževi dan na svetu preživela, služila je že črez dvajset let v Rožnem logu, nekaj časa pri Rebrovih, zadnjih osem let pa pri Kolenčevih. Bila je močna, trdna, pa zgovorna ženska. Dobro se ji je zdelo, da jo Martinek že drugič vabi na ples ,in zato je odprla nekaj več svojega srca.

"Veš, Martin, ta-le Čmok ima veliko moč", je ponavljala, ko sta se počasi sukala po izbi. In Martin je bil ravnokar o tem prepričan, ko ga je Čmok pogledal s svojimi očmi. Zato je hitro potrdil Barbi:

"To je pa res, Barba! Že danes sem skušal. Ali ne zna tudi čarati?" povpraša jo prav na tihem.

"Martine, tebi se obetajo še zlati dnevi. Že vidim, da me razumeš. Povem ti pa, da se Reber in Kolenec ne moreta živa videti. Zato tudi nimata rada, da se posli med seboj kaj menijo. Pa tako-le, veš, tam doli pri Reberci, pri potoku, kamor prat hodimo, precej nad kovačijo, tam pa se že da katera reči. Ti boš konje napajal, jaz bodem pa cunje prala. Saj me razumeš?"

Diguž je močno pritisnil harmoniko.

"Sedi in pij", reče kovač hlapcu. Ta je z veseljem prijel za kupico in močno potegnil. "Pij, Barba, ki znaš tako dobro plesati!"

In Barba je nastavila Martinov kozarec na usta in pokusila.

"Kar zvrni ga, Barba, saj nima kosti."

Precej časa je preteklo, da je Barba izpraznila kozarec.

"Ali znaš "štajariš", Martine?"

"Znam že, pa ga že davno nisem."

"Pa poskusi. Nekaj ti imam še povedati."

Martin je bil v zadregi.

"Počakaj", pravi in se vrne h kovaču.

"Barba bi rada "štajariš" plesala.

"Saj ga ne zna", odvrne hitro kovač. "Če hočeš "štajariš" plesati, pleši ga z mlinarjem. To znajo le stari ljudje.

In Martin je bil takoj pripravljen. Barbi je na tihem povedal, naj počaka, sam pa stopi k mlinarju in ga popraša, če gre štajariš plesat.

"Veš, Martine, jaz sem že prestar za to in se mi ne ljubi. Uršika pa ga je v mlinu že večkrat plesala z oljarjem in ga zna ravno tako kakor jaz. E, kje so časi, ko sva ga rajala s tvojo rajno materjo. Na marsikateri svatbi so naju občudovali."

Kdo je bil bolj vesel tega odgovora kakor Martin. Takoj je potihnilo po izbi. Diguž je stresel par "jodelnov" iz harmonike, zaukal in štajariš se je pričel.

Martinek in Uršika sta se sama gugala in zvijala na plesišču. Kolikorkrat sta zavila roke nad glavami, sta si kaj povedala na uho.

"Ali ti je Barba kaj pravila?" popraša Uršika.

"O je, je, dosti vem."

"Veš, Kolenec bi rad mene spravil v svoj mlin, pa sama ne grem. Tistemu Juriju, Kolenčevemu mlinarju, pa kar nič ne zaupam. Saj je že prileten, vdovec je, pa je tako neumen."

"Aha, tistega Jurija pa poznam. Pravil mi je moj brat včasih o njem. Služila sta skupaj v Kačarjevem mlinu."

"Pa nič pošten ni. Ljudje se vedno pritožujejo, da jemlje preveliko merico."

"Nič se ne boj, Uršika! Dokler sem jaz na Rebri, se le na me zanesi."

"Vedno lazi za mano. Če le ženem goved napajat, brž mi je za petami. Enkrat mi je poslal po pastirici svileno ruto, pa sem mu jo nazaj poslala."

"Prav si imela, Uršika!"

Pa sta se zmotila, Martin in mlinarjeva hči. Nekateri so se zasmejali, Uršika je ušla s plesišča k očetu, Martin pa je sam ostal na sredi izbe. Proti Barbi se je ozrl. Ta pa se je že zasukala ob mizi, namignila z roko, in ploskala sta z rokami.

NAZNANILO PRESELITVE!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil v novo hišo Mr. And. Batisttig-a, na 1901 West 22nd Street Cor. in Lincoln ulica.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

1901 West 22nd Street — Chicago, Ill.

Uradne ure: 11—12. A. M. 1—3. in 7—8. P. M.

On nedeljah: 10—12. A. M.

Telephone: Canal 4918.

Kolikor močnejši je naš katoliški časnik, toliko močnejši smo mi.

Vsa naša moč je — katoliški časnik.

Katoliški časnik tebe brani!

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene.

Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

VELIKO POTNIKOV.

V STARI KRAJ ODHAJA veliko rojakov. Ako ste tudi Vi namenjeni tja, tedaj najbolje storite, ako potujete skozi podpisano tvrdko, ki je znana zaradi točne postrežbe in priporočena od onih, ki so že potovali.

IZ STAREGA KRAJA bo prišlo po 1. juliju zopet večje število novih priseljencev. Ako želite tudi Vi dobiti kako osebo sem, tedaj nam pišite po nadaljna tozadevna pojasnila.

PRI POŠILJANJU DENARJA so pred vsem važne tri stvari in sicer: hitrost, cena in varnost. Naša banka Vam nudi vse tri. Poslužite se je torej vselej, kadar pošiljate denar. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Slovensko banko

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

70 Ninth Ave., New York City.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA

štev. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: $150, $300, $500, $1000, $1500 in $2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za $7 ali pa $14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za $250, $500 in $1000 smrtnine. Društvo plačuje $7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelek se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Društvo zboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knausovi dvorani. Asesment se plačuje samo na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljna pojasnila dobite lahko vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič.

Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.

Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.

Nadzorniki John Zulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

EMIL KISS, BANKIR,

133 Second Avenue,

New York, N. Y.

ZASTOPNIŠTVO

od

Slovanske banke D. D. Zagreb, Prve Hrvatske Štedionice, Zagreb, Francoske-Srbske Banke, Beograd, in od njih podružnic v Jugoslaviji.

Izplačuje se gotovo amerikanske dolarje, dinarje in krone, potom pošte in kabla.

Prodajam šifkarte za vse linije. Dobimo vam rojake iz kraja. Opravljam vsa bančna dela. Prejemamo na uloge denar in plačujemo po 4% obresti.

PIŠITE PO CENIK.

EMIL KISS,

133 Second Avenue,

New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom po naselbinah v državi Minnesota, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Mladichu, ki se trudi in širi katoliški tisk, kolikor največ mogoče na roke pri njegovem delu za katoliški tisk. Rojaki pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno groceriio. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salatno olje, doma narejeno kislo zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

Stem odgovarjam na več pisem, da še vedno izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od l. 1894, vedno v Clevelandu, O. Medtem časom še nisem za nobeno drugo delo prijel. Kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike ali pa jih sprejmem v zameno. Za nadaljna pojasnila pišite, predno odaste drugam naročilo na:

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd Street, Cleveland, Ohio

Phone: Stagg 6697.

MRS. JURAY

IZKUŠENA BABICA

103 Melrose St., near Bushwick ave., Brooklyn, N. Y.

Vsem slovenskem materam se toplo priporočam o prilikah porodov v Brooklyn-u in New York-u. Sem Vam na razpolago noč in dan. Kadar bi me potrebovali, pišite ali me pa pokličite po telefonu.

OGENJ JE NEKAJ STRAŠNEGA!

V par urah lahko vpepeli Vašo hišo, v katero ste mogoče vtaknili vse Vaše zaslužke. In v par urah vse izgubljeno, kar ste nosili skupaj mogoče desetletja. Da se pa človek otrese strahu pred ognjem, je potrebno, da zavaruje svojo hišo, pred morebitnem ognjem. Mi smo zastopniki **NAJZANESLJIVEJŠIH ZAVAROVALNINSKIH DRUŽB**, pridite k nam da vam pojasnimo podrobnosti o zavarovanju hiš. Predno se odločite komu dati zavarovati Vašo hišo ali kako drugo poslopje, pridite k nam po navodila. Navodila in razna pojasnila, ki bojo Vam veliko koristila, dajemo brezplačno.

Zavararujemo vse, kar se da zavarovati. Kakor hiše, garages in vsa druga poslopja, kakor tudi pohištvo proti ognju. Tudi pohištvo je vas stalo precej denarja, zato zavarujte ga proti ognju. Zavarujemo tudi šipe na oknih, po trgovinah itd. Automobile proti poškodbi in vsaki liabilities, katere se vedno lahko pripete, kadar ste z automobilom na poti.

Za vse navodila se obrnite pismeno ali osebno na:

LINCOLN REALTY CO.

Naša družba je ud Chicago Board of Underwriters

1901 West 22nd Street. Na vogalu Lincoln in 22-te ulice.

Phone: Canal 4918. Chicago, Ill.

Naš urad je odprt vsak dan do 9. ure zvečer. Slovenci po North side in South side, ki bi radi dali zavarovati svoje hiše in svoja pohištva, naj nam pišejo in pošljejo svoj naslov in jim pridemo na dom zavarovati.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.